

Fundació Joan Miró Barcelona

MURALS

PRÀCTIQUES
MURALS
CONTEMPORÀNIES

11 INTERVENCIONS
A LA FUNDACIÓ JOAN MIRÓ
FINS AL 6 DE JUNY

COOPÉRATIVE FÉMININE DE
DJAJIBINÉ GANDEGA "DJIDA" - MAURITÀNIA

LOTHAR GÖTZ - ALEMANYA

SCOPE ONE - SINGAPUR

UTR CREW - BÒSNIA I HERCEGOVINA

JERÓNIMO HAGERMAN - MÈXIC

SAKARIN KRUE-ON - TAILÀNDIA

BRIAN REA - ESTATS UNITS

NURIA + ELTONO - ESPANYA / FRANÇA

PAUL MORRISON - GRAN BRETANYA

LUDOVICA GIOSCIA - ITÀLIA

JACOB DAHLGREN - SUÈCIA

el Periódico

CATALUNYA
RÀDIO

American
Airlines

Valentine

www.primibcn.com

mtn

MARCO
2010

“L’artista és un home que ha de superar l’estat individualista i esforçar-se per arribar a l’estat col·lectiu. Ha d’anar tan lluny com sigui possible, deixar, rebutjar, despullar la individualitat per submergir-se en l’anonimat [...] una pintura mural està dictada per l’arquitectura, pels plans, per les formes, pels volums, pel que l’envolta, fins que hi hagi una fusió completa entre paisatge, arquitectura i pintura.”

Charbonier, Georges. “Entretien avec Joan Miró”, *Le monologue du peintre*. París: René Julliard, 1959, p. 120. Entrevista radiofònica, 1951

Murals

Pràctiques murals contemporànies

Presentació a la premsa: 16 de febrer, a les 12:00h
Inauguració: 18 de febrer, a les 19:30h
Jornada amb els artistes: 19 de febrer, de 10:00 a 18:00h

19 de febrer – 6 de juny de 2010

Comissària: Martina Millà
Cap de programació i projectes
Fundació Joan Miró

Organització: Fundació Joan Miró, Barcelona

Catàleg: Fundació Joan Miró
Amb textos de: Martina Millà i qüestionaris dels artistes.
Edició en català, castellà i anglès.

Horari: dimarts a dissabte, de 10:00 a 19:00h
dijous, de 10:00 a 21:30h
diumenges i festius, de 10:00 a 14:30h
dilluns no festius, tancat

Preu: 4,00€

Visites comentades: gratuïtes
dissabtes, a les 11:30h

Tallers per a els famílies: 3,00€
diumenges de març i maig, a les 11:00 i els dies 30 i 31 de març

Reserves per a grups i per a famílies:
Departament educatiu
Tel. 934 439 479
education@fundaciomiro-bcn.org

Fundació Joan Miró

**Centre d'Estudis
d'Art Contemporani**
Parc de Montjuïc
08038 Barcelona

Tel. +34 934 439 470
Fax +34 933 298 609
www.fundaciomiro-bcn.org
info@fundaciomiro-bcn.org

Murals

Pràctiques murals contemporànies

19 de febrer– 6 de juny de 2010

La Fundació Joan Miró presenta **Murals**, una exposició comissariada per Martina Millà, cap de projectes i programació de la Fundació. La mostra ofereix una panoràmica del renaixement de les pràctiques murals en els nostres dies i de la gran diversitat que es pot trobar en aquest camp artístic.

Murals vol ser un espai de creació i de trobada dels muralistes dels nostres dies provinents d'arreu del món: des de l'Àfrica occidental fins a Europa, passant per Mèxic i els Estats Units. La Fundació convida diversos creadors a intervenir damunt les parets d'onze sales de l'exposició temporal.

La selecció de la comissària s'ha fet atenent en primer lloc al mèrit artístic de les peces, però també als possibles diàlegs que es poden establir i que poden crear un mapa visual i conceptual de l'estat de les pràctiques murals contemporànies.

Així, l'exposició s'inicia amb l'exponent més tradicional i anònim d'art mural, el de les dones de la Coopérative Féminine de Djajibiné Gandega "Djida" (Mauritània), que es contraposa amb els plans geomètrics de colors de l'artista alemany Lothar Götz. Al Pati de l'Olivera hi haurà el mural d'heura de Jerónimo Hagerman, per a contemplar des de dins de les sales, que es confronta amb l'art de carrer: el grafit que arriba de mà de dos representants del col·lectiu UTR Crew, de Bòsnia i Hercegovina, i de Scope One, de Singapur.

Sakarín Krue-On presenta *Temple*, un mural creat amb puntets d'argila blanca damunt fons vermell que també estableix un contrapunt amb el treball de Hagerman en el sentit que tots dos artistes actualitzen les tradicions murals dels seus països respectius, Tailàndia i Mèxic.

La segona meitat de l'exposició, que comença amb el treball del dissenyador gràfic americà Brian Rea, el qual dibuixa amb guix damunt un fons de pissarra,

mostra una alternança entre sales en blanc i negre i d'altres on el color és protagonista. L'obra de Rea serveix de transició cap a la improvisació de Nuria i eltono, que habitualment intervenen al carrer. Segueixen les obres en blanc i negre de Paul Morrison i acaba amb l'explosió de color dels papers pintats de Ludovica Gioscia.

La mostra es tanca amb una obra interactiva de Jacob Dahlgren, un artista suec que s'interessa per involucrar el públic en la creació de les seves peces. Amb l'acció de llençar dards a un mur cobert de dianes, el visitant fa que l'obra canviï diàriament.

El procés de creació, tan interessant com el resultat final, s'ha fotografiat i filmat durant els dies que els artistes han passat a la Fundació. Donat el caràcter efímer de les obres, aquesta documentació deixarà constància d'aquest procés al catàleg i en el curt que es projecta al final de l'exposició.

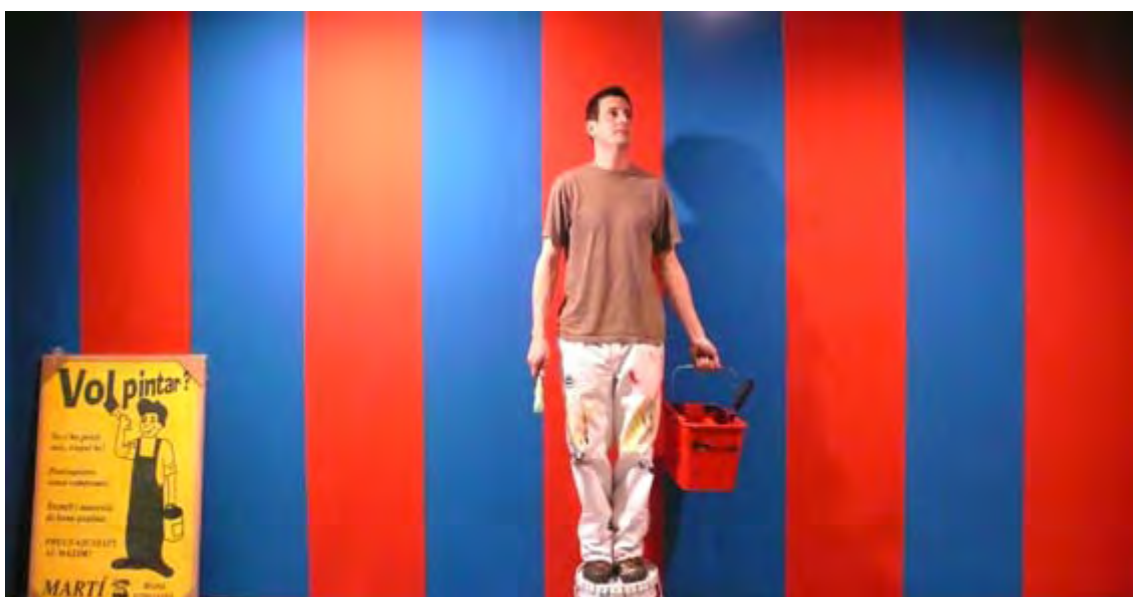
Aprofitant la presència de tots els participants, la Fundació Joan Miró ofereix una jornada de xerrades amb els artistes, oberta a tots els públics. Tindrà lloc divendres 19 de febrer, de les 10 a les 18 h, i inclourà una visita comentada a l'exposició.

Amb aquesta exposició, la Fundació Joan Miró vol oferir una mostra il·lustrativa de la gran diversitat i de la forta presència de les diferents varietats d'art mural en els nostres dies.

Murals: l'exposició
Text de catàleg de Martina Millà

¿Què tenen en comú l'artista Richard Wright, guanyador del darrer Turner Prize, i la dissenyadora de moda espanyola Agatha Ruiz de la Prada? No gaire, es pot pensar, si no és que tots dos han atret considerablement l'atenció dels mitjans de comunicació amb el seu treball com a muralistes. Evidentment són dos pols oposats, però poden encarnar a la perfecció l'ampli ressorgiment de la pintura mural els últims anys, un fenomen mundial que l'exposició que presentem voldria explorar per examinar-lo i oferir-ne una visió transversal.

Aquests últims anys, més enllà de la consolidació dels grafitis i d'altres formes d'art de carrer, els exemples d'artistes que tracten la paret com un suport pictòric i conceptual han estat nombrosos, i cada vegada ho són més. Des de les ampliacions de l'obra de primera època de Vera Molnar al FRAC Lorraine o, més pròxim a les nostres latituds, el sorprenent encreuament de resultats futbolístics, colors d'equips i pintura mural de Martí Anson,¹ fins a l'estampat declamatori del paper pintat de Merlin Carpenter, que s'ha vist fa poc a la Tate Modern; i des de l'exposició "Street Art" del 2008, a la mateixa Tate, fins a "Up Against the Wall", a la Galeria Nacional d'Art Zacheta de Varsòvia, per esmentar-ne alguns exemples, l'evidència és extensa i molt variada. Fins i tot artistes de renom com Peter Halley últimament han adoptat dimensions murals i han arribat a omplir edificis sencers d'obra mural en alguns dels seus projectes.²

L'artista Martí Anson durant una pausa inspiradora ("El preu dels colors", 2009)
Foto cedida per Galeria Toni Tàpies, Barcelona

Probablement gràcies a Sol LeWitt, aquesta forma d'art no va ser del tot oblidada i devaluada, però durant un temps va semblar com si fos gairebé exclusivament el seu domini propi. La supervivència transgeneracional dels

¹ A la seva recent exposició "El preu dels colors" a la Galeria Toni Tàpies de Barcelona. També a Barcelona, la retrospectiva de Thomas Bayrle del 2009 al MACBA, comissariada per Chus Martínez, incloïa un ús exhaustiu del paper pintat en obres de dimensions murals.

² Fa poc Peter Halley va crear *The Gallatin Cycle*, que ocupa diverses plantes de l'edifici de la Gallatin School (New York University).

grafits pot haver proporcionat als artistes el permís necessari per penetrar dins la zona d'influència del conceptualista nord-americà i contribuït al retorn del mur als seus orígens col·lectius, de manera que qualsevol que hi estigués interessat en pogués explorar el potencial.

Possiblement per una simple coincidència de *Zeitgeist*, una altra exposició pot haver funcionat de catalitzador per al món de l'art assenyalant la prevalença de la paret com un suport vàlid, tant físic com metafòric, per a l'Art en majúscules. Aquesta exposició va ser la mostra del 2004 "Intra-Muros", al MAMAC de Niça, que ofería una visió panoràmica d'obres murals des de la perspectiva del minimalisme, de l'art conceptual i de l'abstracció recent. De sobte, LeWitt ja no estava sol.

Per a l'exposició que ara presentem a la Fundació Joan Miró, hem fet una selecció d'artistes deliberadament eclèctica i variada. La idea inicial era la d'avançar un mostreig de les moltes formes que està adoptant l'art mural. Els exemples són tan nombrosos que podríem haver presentat moltes altres seleccions i el que esperem és que s'organitzin més mostres d'art mural que ofereixin visions diferents del fenomen.

De fet, la nostra selecció podia haver estat molt diferent. Al començament del 2008, quan com a comissària de l'exposició vaig començar a definir la llista d'artistes amb la idea de fer una exposició de pràctiques murals, em vaig trobar curiosament sobrepassada per la dificultat de triar davant de tanta abundància. Al final, a més dels mèrits artístics dels creadors, la meua tria, que altrament podria haver estat bastant atzarosa, va estar determinada pels diàlegs que es podien establir entre artistes, a fi que, conjuntament, les seves obres creessin un mapa visual i conceptual de l'estat actual de les pràctiques murals.

Començant amb unes quantes juxtaposicions deliberades, com la creada col·locant un exemple de la tradició pictòrica mural de les dones soninke de l'Àfrica occidental³ al costat dels acolorits plans geomètrics de Lothar Götz, o bé establint una inversió espacial i col·locant artistes de grafit procedents de contextos molt diferents⁴ a l'interior de les sales del museu, mentre que les parets verdes de Jerónimo Hagerman fan de pont entre els espais interiors i els patis exteriors, o fins i tot confrontant axialment una altra tradició actualitzada – exemplificada per una de les sales monocromes de Sakarin Krue-On, que deriven de la pintura mural tailandesa– amb una transformació radical del muralisme mexicà, com el que aquí representen les parets d'heura de Hagerman, l'exposició pretén mostrar un bon nombre d'expressions diferents d'art mural i alhora establir entre elles unes relacions capaces d'estimular una reflexió més àmplia sobre aquestes pràctiques.

La segona part de l'exposició es defineix com una seqüència de sales en blanc i negre que alternen amb sales de colors, començant amb una de les pissarres microcòsmiques de Brian Rea, seguida d'una nova col·laboració improvisada

³ Les sis dones que han pintat la primera sala de l'exposició són membres de la Coopérative Féminine de Djajibiné Gandega "Djida," amb seu al poble de Djajibiné, al sud-est de Mauritània.

⁴ Es tracta de Scope One de Singapur i de UTR Crew de Sarajevo (Bòsnia i Hercegovina).

del tàndem format per Nuria Mora i eltono, i d'una pintura mural en blanc i negre de l'artista britànic Paul Morrison, l'efecte "Alicia al país de les meravelles" de la qual queda ràpidament alterat pel retaule empaperat de Ludovica Gioscia, una combinació d'imatgeria neobarroca i kitsch que ha esdevingut la marca de la casa d'aquesta artista italiana.

L'exposició acaba amb una peça interactiva de Jacob Dahlgren, un artista suec que de tant en tant fa servir la paret i que, de fet, està principalment interessat a implicar el públic en possibilitats d'acabament de les seves obres. Llançant dards a una paret coberta de dianes, cada dia de l'exposició hi ha nous visitants que contribueixen a oferir una imatge completament nova de l'obra, la qual, al seu torn, és substituïda l'endemà mateix per una altra de totalment diferent. El fet que, al final de tot d'una exposició centrada en els murs del museu, els visitants tinguin l'oportunitat d'implicar-se en una acció fins a un cert punt agressiva contra aquests mateixos murs afegeix un component final d'alliberament psicològic que rarament proporcionen les mostres d'art.

Al capdavant, a causa de l'impacte visual i fenomenològic que fan aquest tipus d'obres, el meu desig com a comissària és que les onze sales creïn un circuit d'experiències, descobriments i reflexions que transcendeixi el que podria dir amb paraules en un breu assaig d'un catàleg.

Exposició

Fundació Joan Miró

Exposició Murals
18/02/2010 – 06/06/2010

Paul Morrison

Ludovica Gioscia

El Tono y Nuria

Jacob Dahlgren

TV

Brian Rea

UTR Crew

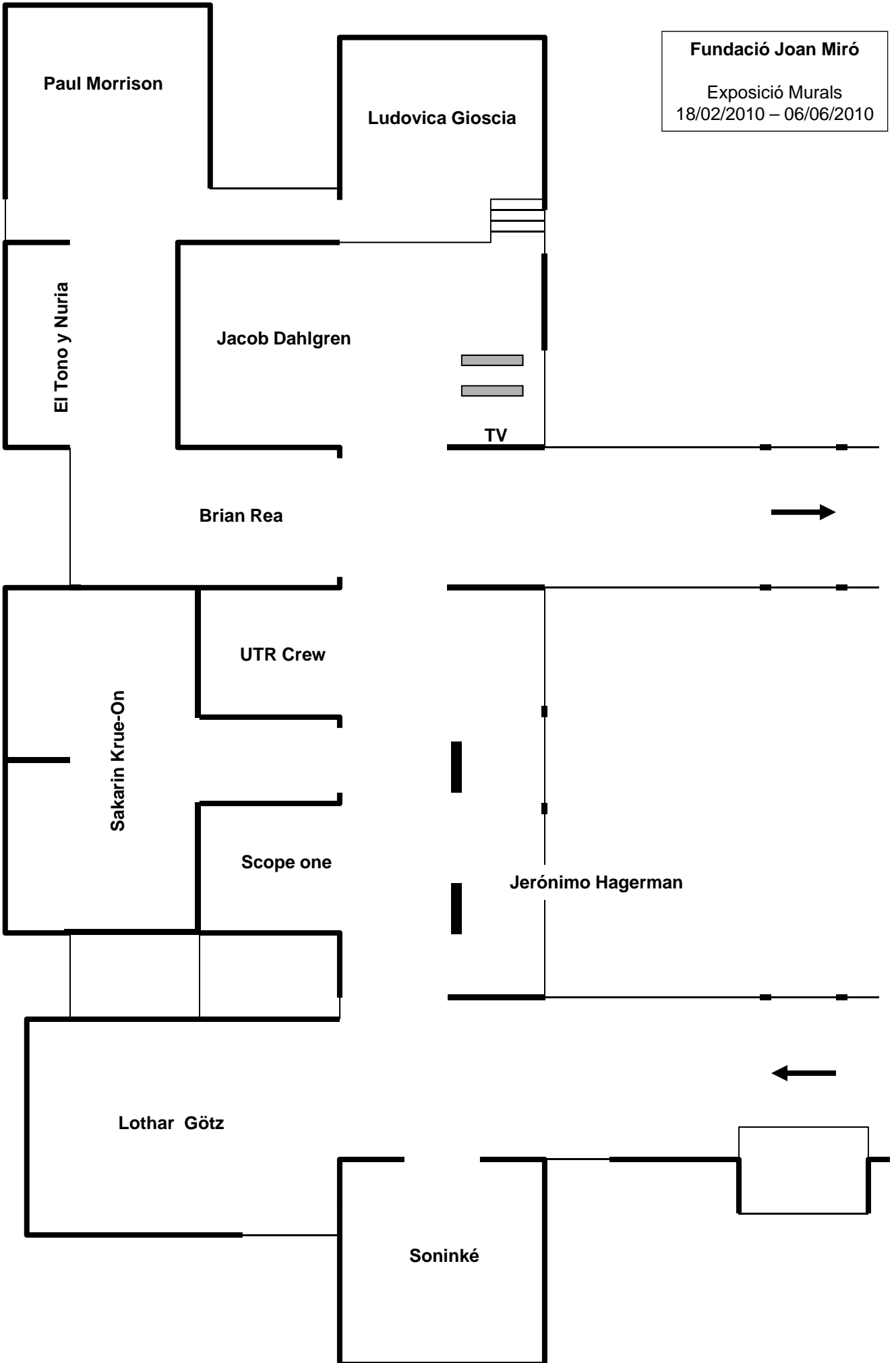
Sakarín Krue-On

Scope one

Jerónimo Hagerman

Lothar Götz

Soninké

Ganni bekindé ado wacha djabandé
Coopérative Féminine de Djajibiné Gandega "Djida"
Mauritania

COOPÉRATIVE FÉMININE DE DJAJIBINÉ GANDEGA “DJIDA”

Madiou “Magou” Gandega

Djajibiné, 1959, presidenta

Maro Gandega

Djajibiné, 1960

Dado Koumare

Djajibiné, 1963

Msegue Coulibali

Djajibiné, 1965

Houleymata Diabira

M'Bout, 1967

Bano Gandega

Nouakchott, 1983

Els soninke són una ètnia subsahariana repartida actualment entre l'extrem sud-est de Mauritània, el nord-oest de Mali i el nord-est del Senegal, però que, per raó de la seva connexió amb l'antic Imperi de Ghana i com a resultat de la seva vocació emprenedora i comercial, també tenen una forta presència en altres països de l'Àfrica occidental i a occident.

La història del poble soninke està associada a l'establiment, entre el 750 i el 1240, de l'Imperi de Ghana, conegut amb el nom de Wagadu, així com als inicis de l'entrada de l'islam entre les cultures subsaharianes (cap al 1066). A més de la seva rica i llarga història, els soninke mantenen velles tradicions socials i culturals. Entre aquestes, cal destacar la pintura mural domèstica, a càrrec de les dones i que encara es practica en les zones ancestrals dels soninke.

Per a l'exposició *Murals*, la Fundació Joan Miró va contactar amb l'Association des Ressorissants de Djajibiné, establerta als afores de París, per estudiar la possibilitat de fer venir a Barcelona un grup de dones d'aquest poble de Mauritània per realitzar una pintura soninke tradicional.

El poble de Djajibiné, situat a l'extrem sud-est de Mauritània, va ser fundat fa uns cent anys per un soninke anomenat Gandega. Per establir-se, Gandega va triar una zona verda i fèrtil, no lluny del riu Senegal, que s'ha anat assecant progressivament, fet que ha compromès l'activitat agrícola i la supervivència de la comunitat que hi ha anat creixent. És aquesta situació de progressiva sequera, típica del Sahel, que ha empès molts dels homes de Djajibiné a abandonar els cultius als afores del poble i a emigrar cap a França, que és on la Fundació Miró va prendre el primer contacte amb Djajibiné, i també a l'estat espanyol.

Després de les primeres converses amb els habitants de Djajibiné establerts a França i a Catalunya, es va fer un viatge fins al poble per conèixer de prop la pràctica pictòrica realitzada per les dones. Un cop allà, es va poder comprovar que és una activitat que continua essent present a les cases i que està a la base de la consolidació dels lligams socials entre la comunitat. Això s'explica pel fet que la pintura domèstica és una activitat col·lectiva que s'ofereix a les persones i, en particular, als noucasats que estrenen casa o que funden una família.

Les pintures es realitzen sobre els murs de les cases, construïdes amb terra, sobre una base preparatòria de fang (*banco*) en la qual es dibuixen els motius i les sanefes que resultaran en la pintura final. Sobre aquests dibuixos lineals, les dones apliquen amb els dits una pasta acolorida feta amb terra mòlta, aigua, pigments i ingredients vegetals aglutinants, afegits també a manera d'ofrena per simbolitzar el retorn d'allò que la terra ha donat per fer la pintura.

Tradicionalment, aquestes pintures no tenien la diversitat cromàtica que tenen avui, perquè no hi havia tants pigments a l'abast. Els motius i els estils també han anat evolucionant, tot i que es mantenen certes formes considerades clàssiques, com ara els zig-zags i les quadrícules de colors. La resta depèn de la creativitat de cadascuna de les dones que participen en la realització de la pintura.

Per pintar les parets de la primera sala de l'exposició *Murals*, s'han transportat, amb vaixell des de Nouakchott, tots els elements necessaris: terra en pols provinent dels voltants de Djajibiné, pigments i altres ingredients tradicionals. Sis dones de Djajibiné, membres de la cooperativa femenina "Djida", han estat seleccionades i han sortit per primera vegada de Mauritània per crear una mostra d'aquesta pràctica mural tan arrelada dins de la cultura soninke i que ens complau de fer conèixer al nostre públic.

Martina Millà

Winterreise
Lothar Götz
Alemanya

LOTHAR GÖTZ

Günzburg (Alemanya), 1963

Viu i treballa a Londres

1. Quan vas començar a treballar sobre paret, i què t'hi va empènyer?

Va ser el maig de 1993, durant la preparació/instal·lació d'una exposició a Colònia. L'exposició, amb el títol "Schatten-Schein", era sobre l'observació d'ombres en l'espai, i pretenia mostrar quadres i objectes; aleshores em vaig adonar que era molt més apropiat pintar les formes directament a la paret. El resultat va ser que la pintura connectava amb l'espai mural del seu entorn i donava lloc a un espai il·lusori abstracte.

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

El més important és que no es pot transportar i que, de fet, no és un suport en el sentit clàssic del terme. La paret forma part d'una cosa més gran, com una habitació o un edifici, i pot existir sense la pintura mural. És un "suport" amb una història, que té una vida independent de la pintura; normalment és molt més vella que l'obra que suporta i, per tant, ha vist altres coses anteriorment, i també n'ha format part. Igual que les parets de la Fundació Joan Miró, que han estat suport per a moltes altres exposicions i que continuaran sent-ho en endavant.

Pintar directament a la paret connecta l'obra amb l'espai real i, a més, conjuntament afegeixen una nova dimensió a l'espai. Pintura i paret es transformen en una cosa nova que aborda la nostra percepció dels límits i interacciona entre pintura, escultura i arquitectura. Està fixada en el context de l'edifici i no es pot traslladar com una tela.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Quan vaig començar a treballar a les parets, no tenia en compte tota la sala sencera que formaven, sinó que només treballava en parts de les parets. Amb els anys, les meves pintures murals s'han ampliat i ara aborden l'espai com un tot, i posen en qüestió els límits entre pintura i arquitectura. Els elements arquitectònics com finestres, portes, terres —encara que no els pinti— han esdevingut part de la pintura. La meva primera pintura mural era només negra i grisa. Les obres posteriors són molt més acolorides.

4. A la teva obra, hi ha referències a altres artistes murals?

No directament, i no en tots els casos, però entre els artistes que van influir en la meva obra hi ha Oskar Schlemmer, Blinky Palermo, Günter Förg i Frank Stella. Actualment treballo en un projecte basat en l'obra d'Olle Baertling.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o amb un cert país, o bé formen part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

Probablement una mica de cada cosa. Certament, hi ha lligams amb la cultura i amb el país del qual procedeixes o en el qual vius, però, naturalment, també hi ha un aspecte global amb influències que van més enllà de les fronteres.

En el meu cas, una influència important va ser la meva fascinació precoç per la pintura del sostre de l'església barroca de la població on em vaig criar, i que podia contemplar cada diumenge. Més tard, hi va haver moltes altres influències, més urbanes i globals i, al final, possiblement ha acabat sent una mescla de totes elles.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

No, la veritat és que no. Els públics poden ser molt diversos.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan art mural?

En termes generals, com a amics, no com a part d'un grup o d'un moviment.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

Aquests últims anys, a Londres hi ha hagut un interès creixent per la pintura en llocs concrets, però no veig clar quina relació té això amb altres èpoques, quan la pintura mural era important, com al principi del modernisme.

9. En el teu context immediat, quina idea es té de l'art mural? Creus que actualment la teva obra rep l'atenció i el respecte que es mereix en el seu context local?

A la Gran Bretanya encara hi ha un cert ressentiment envers la pintura mural, i molta gent encara la considera una mena d'art decoratiu i un art menor en comparació de l'obra sobre tela. Però, en general, diria que no em puc queixar i que, en el context de l'art públic, està molt ben considerat.

El que pot ser problemàtic quan l'art mural és la teva principal activitat és el fet que el sector comercial de l'art mundial, com les galeries, els col·leccionistes, etc., sovint encara no sap com tractar-lo, ja que és difícil considerar l'art mural com una bona inversió, perquè no es pot traslladar i perquè, per naturalesa, és bastant temporal.

Per tant, per a molts artistes murals és necessari desenvolupar una faceta diferent d'obra si també volen tenir èxit en aquest camp de l'art mundial. I a l'inrevés, quan es treballa sobre tela com a principal activitat, sembla que tot sigui molt més fàcil.

10. Tens un públic internacional que et dona suport?

Fins a cert punt.

11. On creus que et porta actualment la teva obra mural?

No n'estic segur, però fa poc m'ho he passat molt bé col·laborant en projectes amb arquitectes, ja que això obre noves dimensions i amplia els límits entre els diferents mitjans. En general, però, continuo trobant molt apassionant l'efecte de l'obra mural sobre els nostres sentits, i això en gran part és degut al fet que sempre és un producte únic i que no és vendible. En aquest sentit, m'agrada l'aspecte anàrquic de l'obra mural.

www.contemporaryartsociety.org/media/uploads/2009/11/2892/lothar-gotz-cv-pdf.pdf

Alter Ego
Scope One
Singapore

SCOPE ONE

Singapur, 1976

1. Quan vas començar a treballar sobre paret, i què t'hi va empènyer?

La primera vegada que vaig abordar una paret i que vaig fer art, jo era jove. Amb el meu "art" acostumava a fer guixades a les parets. L'any 1994 vaig fer el meu primer mural oficial per a la botiga de *skate* d'un amic meu i, a partir d'aleshores vaig anar practicant fent art a les parets. Aquests murals a gran escala em produeixen més satisfacció que pintar sobre una tela o dibuixar sobre pape

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

Com acabo de dir, prefereixo crear art mural per les grans dimensions que té. A més, es pot treballar sense problema amb altres artistes, i així les persones es reuneixen per produir, harmoniosament, un art conjunt. A més, en qualsevol moment pots acostar-te a una paret i produir art sense restriccions. El teu missatge es divulgarà eficaçment si la paret on has treballat està situada en un carrer molt transitat.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Bé, no hi ha gran diferència, perquè continuo fent la meva obra a les parets. També faig obres sobre tela i dissenys gràfics, però, bàsicament, continuo necessitant parets per fer-hi la meva obra.

4. A la teva obra, hi ha referències a altres artistes murals?

Sempre m'inspiro en les obres d'altres artistes; el que fan m'inspira per fer que la meva obra sigui fins i tot millor en termes de creativitat i d'habilitats tècniques. Sempre he estat influït pels estils de la vella escola de Nova York, i hi ha un artista de grafit que es diu Cope2. Estic molt influït pel seu estil des que el vaig conèixer. També estic orgullós de ser un membre del seu grup, anomenat Kings Destroy. Tot és una qüestió d'estil, que té un paper important en la meva creativitat.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o amb un cert país, o bé formen part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

L'existència d'obres artístiques murals data del naixement del gènere humà. No són considerades únicament com una forma d'art "urbà", encara que, fins ara, els grafit i l'art de carrer tenen un paper molt important en aquest tipus de moviment artístic.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

No tinc cap tipus concret de públic per al qual treballar. És millor que la meua obra pugui tenir públics joves i grans. Em produeix una gran satisfacció que algú se senti bé contemplant les meves obres. El context del qual provenen no és important.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan obres murals?

Sí. També formo part de grups internacionals com Kings Destroy, per esmentar-ne un. Aquest equip d'artistes s'ha estès arreu del món a partir del lloc on va néixer, el Bronx. De vegades també hi ha altres artistes que es posen en contacte amb mi quan vénen a la meua ciutat. Entre altres, he pintat amb Sam Flores, dels Estats Units, i amb Stick Up Kids, d'Alemanya, quan van ser aquí, a Singapur.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

I tant! A internet hi ha molts enllaços que mostren unes obres d'artistes murals magnífiques; per tant, és evident que l'interès per produir art de grans dimensions hi és. Fins i tot en un país tan estricte com Singapur, els artistes treballen a la paret per obtenir més plaer produint art a gran escala.

9. En el teu context immediat, quina idea es té de l'art mural? Creus que, actualment la teua obra rep l'atenció i el respecte que es mereix en el teu context local?

Crec que les obres que fem aquí –grafits i art de carrer– encara es consideren "underground" o rebels. No fa gaire, les autoritats ens van prohibir pintar en un dels pocs espais artístics que hi havia, al centre de la ciutat, per fer grafits. El motiu era que consideraven els artistes com si fóssim manifestants, quan tot el que volíem fer era un mural per recordar els nens de Gaza. Representa que aquestes organitzacions són les "defensores" de la llibertat de l'art i del moviment de la joventut. Però el seu suport no es va veure enlloc quan el govern de Singapur va intervenir en saber que uns artistes volien pintar una paret per als nens innocents. En un cert sentit, la nostra obra sí que rep atenció. Al públic en general li agraden les obres ben fetes, però al mateix temps no entén del tot la veritable naturalesa d'aquesta causa. No estic segur del respecte que hi ha envers aquests artistes després d'haver estat etiquetats de "manifestants" pels nostres "defensors", i havent-nos prohibit un espai que havia estat creat per produir-hi el nostre art.

10. Tens un públic internacional que et dona suport?

Diria que sí. Internet és realment un gran aparador per arribar a un públic internacional. Des que sóc al web, he rebut molts encàrrecs d'altres països; en aquest sentit, doncs, crec que hi ha un suport internacional.

11. On creus que et porta actualment la teva obra mural?

Com he dit, és realment una sort comptar amb el suport de l'estranger. Literalment, el meu art mural em porta a visitar-vos a Espanya!

www.myspace.com/scope_one
www.scopedestroy.blogspot.com

Segments
UTR Crew
Bòsnia i Hercegovina

UTR CREW

BUGZ36 (Miran Lazic)

Sarajevo (Bòsnia i Hercegovina), 1983

1. Quan vas començar a treballar amb la paret, i què t'hi va empènyer?

Pel que recordo, va ser l'hivern del 2001. Uns quants amics amb els quals sortia feien grafitis, i jo també en feia, però, abans que els conegués, només hi estava implicat des del punt de vista teòric. Això va ser el principi, la meua presentació amb l'esprai i l'espai. Però d'això no se'n pot dir *treballar amb la paret*. Era més aviat explorar i aprendre, eren els meus primers passos. Treballar amb la paret, desenvolupar idees i tècniques va venir després.

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

Doncs, les parets tenen un... espai, diferents classes i tipus d'ubicacions, a tot arreu. Això significa que treballaràs amb diferents tipus de persones, amb diferents llenguatges i amb aventures diverses. Cada una d'aquestes parets té una història al darrere. De vegades, aquesta història dura un dia i, en altres ocasions, dura mesos.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Com he dit, al començament era més com un joc, res d'especial; només era per divertir-se. Passar l'estona amb amics i fer la nostra pròpies coses a la paret. A mesura que passaven els anys, ens vam fer grans i va canviar la nostra manera de pensar, i va donar lloc a unes aproximacions al mur diferents i complexes. Vam començar forçant alguns límits, fent coses que sempre havíem volgut fer, i... ho vam aconseguir 😊. Així va ser com va néixer el festival Balcan Express.

4. A la teua obra, hi ha referències a altres artistes murals?

De vegades n'hi ha, i de vegades no. Depèn de l'obra i de la ubicació.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o amb un cert país, o bé formen part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

Sí, naturalment. En alguns països, és molt clar com la vida, l'estil de vida i la cultura d'una ciutat afecten les obres de determinats artistes, les seves idees i els seus plantejaments.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

Mm. La veritat és que no.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan obres murals?

Sí, el nostre festival ens dona l'oportunitat de conèixer artistes d'arreu del món, i encara estem en contacte amb la majoria d'ells, anem als seus països i pintem murals conjuntament.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

Cada dia és més gran. Amb cada disseny i amb cada producció mural, l'interès creix. I això és fantàstic.

9. En el teu context immediat, quina idea es té de l'art mural? Creus que, actualment la teva obra rep l'atenció i el respecte que es mereix en el teu context local?

Depèn de cada artista que el considerin com es mereix. Per merèixer una atenció i un respecte, per ser respectat i apreciat per altres artistes, no tan sols necessites ser bo en el que fas, sinó també tenir unes bones maneres i un bon comportament. Ningú respectarà un "gamberro", encara que la seva obra sigui molt bona.

10. Tens un públic internacional que et doni suport?

Gràcies al nostre festival Balcan Express, sí. Ens va donar una gran embranzida. Vam promoure el nostre art i la nostra ciutat, la tradició i la cultura que a tothom va entusiasmar, i a partir d'aquí vam atreure un gran públic internacional i també del país.

11. On creus que et porta actualment la teva obra mural?

A Barcelona 😊.

www.utrcrew.com

www.balcanexpress.com

UTR CREW

DREAM83 (Sandin Mededović)

Sarajevo (Bòsnia i Hercegovina), 1983

1. Quan vas començar a treballar amb la paret, i què t'hi va empènyer?

Vaig fer el meu primer mural el 1999. Les coses que em van inspirar van ser els grafitos murals que es van fer a Sarajevo els anys de la postguerra (1997-1998). Els van fer artistes espanyols i alemanys. Aquelles parets pintades, plenes d'elements estilístics acolorits van ser una gran energia per a mi, sobretot perquè eren les primeres mostres d'energia positiva al Sarajevo en blanc i negre, una ciutat destruïda. Des d'aquell any, sóc amic de les parets de tot arreu.

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

No hi ha cap altre mitjà tan lliure com la paret pública. No tens límits de cap mena. Només ets tu, les teves idees i la paret. Sobretot en el cas dels grafitos: tens una relació molt especial amb la teva obra, perquè quan l'has acabada, l'obra d'art és un regal per a una ciutat, i la teva relació amb ella s'ha acabat. Aleshores continues amb l'experiència següent.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Al començament, només es tractava de pintar sense pensar gaire en els conceptes. Simplement, sortíem a pintar. Avui dia, hi ha molta més planificació i treball en el concepte, es trien les parets adequades en els entorns adequats, i els murals són molt més complexos.

4. A la teva obra, hi ha referències a altres artistes murals?

M'inspiren molt més determinades ciutats i els seus estils locals. M'inspiren molt els estils de Berlín i de Basilea.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o amb un cert país, o bé formen part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

Si parlem de grafitos, tot va començar a Nova York, però, avui dia, és un fenomen mundial. Abans de l'era Internet, hi havia més diversitat estilística entre un país i un altre. Avui dia, crec que només hi ha un escenari artístic urbà global i uns quants estils individuals.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

No.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan obra mural?

Sí; estic en contacte amb molts artistes. Aquest és un altre aspecte interessant, perquè en el món del grafit es col·labora molt, i sempre que pintes amb algú altre, neix una nova amistat. Per tant, estic amb contacte amb artistes de grafit d'arreu del món.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

Crec que sí, sobretot en determinats països.

9. En el teu context immediat, quina idea es té de l'art mural? Creus que, actualment la teva obra rep l'atenció i el respecte que es mereix en el teu context local?

Aquesta és una pregunta curiosa, perquè quan comences a pintar grafits a la paret no penses a fer carrera artística, de manera que la millor recompensa és la mateixa obra. Totes les altres coses, les exposicions, els projectes artístics, els festivals de grafits són grans recompenses, però per a mi no són essencials.

10. Tens un públic internacional que et doni suport?

Sí, definitivament hi ha una interacció amb un públic internacional, sobretot en les comunitats web. O sigui que sí que hi ha un públic internacional, la qüestió és saber si és gaire gran.

11. On creus que et porta actualment la teva obra mural ara?

Últimament, hi ha hagut moltes barreges entre la meva obra com a dissenyador gràfic i la meva obra com a artista de grafit, o sigui que crec que les meves pròximes obres murals estaran més orientades cap al grafisme.

www.utrcrew.com
www.balcanexpress.com

Tercera invasió
Un pati
Fora/Dins
Jerónimo Hagerman
Mèxic

JERÓNIMO HAGERMAN

Mèxic, D.F., 1967

Viu i treballa a Mèxic, D.F. i Barcelona

1. Quan vas començar a treballar amb la paret, i què t'hi va empènyer?

Vaig començar el 2004 amb la instal·lació *Contemplando la invasión* per a la Sala de Arte Público Siqueiros, a Ciutat de Mèxic. M'interessava fer una obra que parlés de la relació entre la vegetació, el temps, l'escala i l'arquitectura. Només tenia 20 metres lineals de carrer per fer un jardí, i vaig decidir envair tota la façana sense tocar l'edifici. Les plantes van autoconstruir el mural.

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

Les dimensions, l'escala, la monumentalitat davant l'home, i els lligams amb l'arquitectura.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Per a mi va ser un detonador que va provocar una reacció en cadena, perquè la paret oferia la possibilitat d'incloure un espai molt gran en una petita extensió de terra. D'altra banda, confronta l'espectador d'una manera molt diferent a la d'altres formats.

4 . A la teva obra, hi ha referències a altres artistes murals?

A David Alfaro Siqueiros, a Olafur Eliasson, a Walter de Maria i a Sol LeWitt.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o amb un cert país, o bé formen part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

Des de l'art prehistòric, a Mèxic hi ha una forta tradició de muralisme; més endavant s'aplica a les esglésies i als convents de la colònia, fins que arriba al gran ressorgiment en el moviment muralista mexicà, a mitjan segle XX. Però no el sento exclusiu de Mèxic. Crec que, en un cert sentit, on va començar tot va ser a les coves, amb els dibuixos prehistòrics a les parets.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

Generalment treballo a l'exterior, en espais públics, i això pluralitza molt el meu públic.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan obra mural?

Sí; amb Maurycy Gomuliki, de Polònia, i amb Antonio Sánchez, de Mèxic. Hem col·laborat amb uns quants arquitectes per fer intervencions en algunes parets.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

Sento que, actualment, en l'àmbit plàstic, l'arquitectura busca llenguatges molt personals i expressius, i per aquest motiu es complementa amb col·laboracions amb artistes. Moltes vegades, aquestes aportacions es fan sobre parets.

9. En el teu context immediat, com es considera el teu art? Penses que, actualment la teva obra rep l'atenció i el respecte que es mereix en el teu context local?

En general, sí. Per a la meua obra és molt important l'escala davant l'espectador, i treballar amb murals em dona estabilitat. De vegades, el fet que ocupi tant espai, fa més difícil que sigui una obra permanent.

10. Tens un públic internacional que et doni suport?

Quan he intervingut en murs fora de Mèxic, la resposta ha estat molt bona. La gent se sorprèn de l'escala i del diàleg amb l'arquitectura.

11. On creus que et porta actualment la teva obra mural?

El repte que ara tinc és entre la bidimensionalitat i el volum, també entre diferents suports i mecanismes per funcionar. D'una banda, l'arribada dels jardins verticals ha obert l'interès per treballar amb vegetació sobre els murs i, de l'altra, els han convertit en un lloc comú que s'ha de reinventar. Hi ha moltes possibilitats. De moment, faig un mural amb flors seques al sostre d'un espai públic.

www.jeronimohagerman.com

Temple
Sakarin Krue-On
Tailàndia

SAKARIN KRUE-ON

Maehongson (Tailàndia), 1965

Viu i treballa a Bangkok

1. Quan vas començar a treballar sobre paret, i què t'hi va empènyer?

Vaig començar a fer obres murals l'any 2000. Acostumava a treballar amb pintura al tremp, una tècnica de l'estil tailandès tradicional, i les meves obres també consistien en monocroms simples, pols i punts que es desenvolupaven segons el procés d'esbós de la pintura mural tailandesa tradicional. Vaig exposar unes quantes d'aquestes sèries d'obres fins que em van convidar a exposar en un espai d'art alternatiu: About Studio/About Café (AARA – About Art Related Activities). Aleshores vaig crear obres murals amb estergits i amb pintura al tremp en tot l'espai interior per crear una altra capa d'espai que feia que una paret que havia esta buida ara tingués un sentit.

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

La paraula *paret* significa literalment una barricada que separa un costat d'un espai de l'altre. Conceptualment, una paret implica algun tipus d'impediment per comprendre la llibertat. Quan es poden destruir aquestes barricades i els seus anteriors sentits implicats, s'obre un nou espai ple d'imaginació. En conseqüència, aquesta destrucció de barricades destrueix l'antiga actitud i desafia les formes habituals de pensar i d'entendre.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Em vaig adonar que l'estil mural tailandès tradicional que jo acostumava a fer està ple d'històries religioses. La bellesa de la decoració, dels colors, de les línies i dels dibuixos és apassionant i fantàstica. No obstant això, aquests preciosos murals tradicionals amaguen el nucli d'algunes filosofies religioses. En la sèrie de pintures *Temple* i *Àngel* vaig decidir expressar els significats en lloc de descriure històries. Ho vaig fer traient l'excedent extern i substituint-lo pels significats d'objectes i per processos efímers. Alguns croquis en la pintura m'han permès explicar amb més claredat l'essència real de filosofies budistes, i es poden fer servir per resoldre problemes de la societat moderna. Vaig crear la impermanència i la suposició en l'essència de l'objecte, i fent-ho, vaig superar els límits d'aquest objecte.

4. A la teva obra, hi ha referències a altres artistes murals?

Vaig descobrir aquest tipus d'obres en el procés de crear pintures murals tailandeses tradicionals.

5. Diries que aquestes obres murals es poden identificar amb una certa cultura o país, o que formen part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

Segons les meves observacions, els dibuixos antics pintats en coves i cingles de diferents regions són bastant similars al començament de l'era de les arts. En aquella època, la gent vivia amb un instint de supervivència; va establir fronteres que responien a la força del poder humà i a la disponibilitat de recursos. Després, aquests murals antics van passar a tenir el paper de fronteres, o a ser expressions del poder a mesura que s'expandien les fronteres. Bàsicament van desenvolupar uns estils únics i van crear diferències entre ells; cada un era una subcultura que després es convertiria en una civilització diferent. M'adono que *civilització* significa poder i influència sobre els altres. Sovint això es fa servir per utilitzar, marcar o centralitzar el poder.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

Les meves obres són bastant accessibles, i espero que atreguin diferents grups de persones, fora que els espais d'exposició allunyin alguns espectadors a causa de la diferència de valors en aquesta societat.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan obres murals?

No hi he tingut cap contacte.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

Les obres d'art mural han estès la seva presència des de l'època més antiga; des dels locals religiosos fins a les cases i els llocs públics, gràcies als que busquen espais lliures, com ara els que fan grafitis, i als que creen obres d'art mural amb formes diverses.

9. En el teu context immediat, quina idea es té de l'art mural? Creus que actualment la teva obra rep l'atenció i el respecte que es mereix en el teu context local?

Normalment, els espectadors responen bé davant la meva obra, i tendeixen a valorar-la molt positivament.

10. Tens un públic internacional que et doni suport?

Els espectadors internacionals han donat molt suport a les meves obres, per exemple, van ser comentades, citades i recordades sovint a Documenta 12.

11. On creus que et porta la teva obra mural?

Les obres murals m'han fet travessar les fronteres entre tradicions diferents, entre valors diferents i entre llenguatges diferents. Han donat lloc a nous mitjans de comunicació que són universals. Irònicament, la pintura mural és l'instrument per enderrocar el mateix "mur".

www.100tonsongallery.com/artistsDetail.asp?artistID=22

Visions and fears
Brian Rea
Estats Units

BRIAN REA

Woburn, MA (Estats Units), 1971

Viu i treballa a Los Angeles

1. Quan vas començar a treballar sobre paret, i què t'hi va empènyer?

Fa uns cinc anys. El *New York Times Magazine* em va demanar que fes una imatge per a la coberta del número *Ideas*. L'obra va ser una col·laboració amb Christoph Niemann i Nicholas Blechman.

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

Les parets es construeixen per contenir, protegir o repel·lir. Construir una paret suposo que és un acte de defensa. Afegir una "pintura" a la paret ho contraresta. Suggereix una pausa o una reflexió diferent de les qualitats inherents a la paret. Es converteix en una invitació, et fa reaccionar davant seu. Com més gran és la pintura, més temps es triga a veure-la i més queda en suspens la qualitat de la paret fins que, al final, ja no veus una paret sinó que veus o vius una història.

3. Quina és la diferència entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Treballar sobre les parets és, en un cert sentit, una experiència nova per a mi. Gran part de la feina abans la feia per al món de la impremta (llibres, cartells, revistes). Les imatges estaven contingudes en una cosa que tu sostenies enlloc de ser una cosa a la qual t'enfrontaves. Després d'haver treballat amb parets, em vaig adonar que valorava més les relacions espacials. Només la diferència d'escala ja exigia una experiència més física per crear l'obra. De vegades era com si estigués construint una cosa més que no pas dibuixant-la. Ara sóc molt més conscient de la marca de deixo, tant a gran escala com a una escala més petita.

4. A la teva obra, hi ha referències a altres artistes murals?

El meu avi era paleta. Construïa parets de roca, però la seva especialitat era construir llars de foc de pedra. Recordo que l'observava mentre construïa la llar de foc de la casa on vaig créixer. Tenia una habilitat especial per veure el forat que necessitava omplir, alhora que era conscient de la resta de paret i de l'aspecte que finalment tindria. Al final, la superfície es convertia en una nova disposició vertical de geologia (història, mare naturalesa, disseny i visió). Ell ho descrivia com un puzzle; de fet, estic segur que ho era per a ell, però també era funcional: una construcció que, un cop acabada, no tan sols creava una nova imatge, sinó que era acollidora. Les meves pintures vénen de contar contes, però una gran part del disseny la dec al fet d'entendre com el meu avi construïa una paret.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o amb un país, o bé són part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

Espero que els estils o les veus específiques de les obres encara es puguin identificar amb certes cultures, però em temo que aquestes distincions esdevenen menys clares a mesura que disminueix l'autonomia cultural.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

Tant si es treballa en una obra per encàrrec com si no, l'espectador (o en alguns casos, el lector) sempre forma part de l'experiència. Amb tot, el meu objectiu no és un tipus de públic determinat.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan obres murals?

Amb uns quants; diria que la seva obra no es limita als murals.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

Crec que creix l'"exposició" a l'art mural, però que això, possiblement, pot tenir més a veure amb l'interès creixent per les xarxes socials i amb la facilitat d'intercanviar i mostrar elements visuals a internet (fotos, vídeos, etc.). L'interès per l'art mural certament no es debilita.

9. En el teu context immediat, quina idea es té de l'art mural? Creus que actualment la teva obra rep l'atenció i el respecte que es mereix en el teu context local?

Em sento afortunat quan la gent s'ho passa bé amb les pintures que faig. I espero que ho facin.

10. Tens un públic internacional que et doni suport?

Els últims cinc mesos he viscut i treballat fora dels Estats Units. Ara començo a notar més aquest suport.

www.brian-rea.org

Diálogo
Nuria + eltono
Espanya / França

NURIA + ELTONO

NURIA MORA

Madrid, 1974

1. Quan vas començar a treballar sobre paret, i què t'hi va empènyer?

Vaig començar al final de la dècada dels noranta. Amb eltono vaig fer les primeres obres de grafit. El motiu va ser l'oportunitat de compartir amb altres artistes la meua manera de pensar els espais públics i d'interactuar amb els vianants i amb l'entorn.

2. Que té la paret que no tenen altres suports?

Per a mi, les dimensions no són tan importants com el fet que sigui un espai públic, però penso que una de les coses més importants és la textura i les diferents superfícies, que em donen l'oportunitat d'interactuar i la possibilitat de començar una mena de diàleg.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Bàsicament és el mateix concepte. Pel que fa a l'aspecte visual, és una evolució a partir d'un logotip geomètric.

4. A la teua obra, hi ha referències a altres artistes murals?

Diria que la principal influència és l'entorn, l'arquitectura, la ciutat, però és clar, també m'han influït altres artistes.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o país o que són part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

Les primeres pintures murals que conec són les d'Altamira, de manera que haig de dir que pintar a les parets és una cosa tan vella com la humanitat.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

No. Simplement faig la meua obra en espais públics per fer-la més democràtica, perquè tothom la pugui veure.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan obres murals?

Sí; tots estem connectats amb artistes de carrer i amb autors de grafits, però no m'agrada que em diguin que sóc un "artista de grafit" o el que sigui. Simplement faig art i faig servir el carrer per fer-ne.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

En un cert sentit, sí: "art de carrer", grafits, "postgrafits" són termes de moda, però crec que l'art mural és una cosa una mica més "vella".

9. En el teu context immediat, com es considera l'art? Creus que actualment la teva obra rep l'atenció i el respecte que es mereix en el teu context local?

Sí, jo em sento molt bé. Vaig començar fent obres al carrer per una necessitat de comunicar-me, i no he esperat mai tenir èxit o ser respectada. Només volia fer alguna cosa per portar el silenci, la calma a la ciutat, un espai a l'aire lliure per pensar lliurement. La reacció que he rebut fins ara ha estat molt positiva, i crec que és perquè les coses que pinto són molt respectuoses amb l'arquitectura, amb les superfícies i amb els barris on treballa.

10. Comptes amb un públic internacional que et doni suport?

Sí.

11. On creus que et porta actualment la teva obra mural?

M'és igual. Només vull continuar pintant amb la mateixa idea. Sóc molt poca cosa, i només vull continuar aprenent i creixent com a artista. Tenir l'oportunitat de desenvolupar idees no és el més important; el cas és desenvolupar idees com una oportunitat per créixer, i fer-ho amb independència del suport, dels patrocinadors, de les galeries, etc. Només treballar, treballar i treballar.

Ara mateix no tinc cap projecte. Sóc aquí o allà, però pintar és el que importa, més que no pas tenir una carrera professional com a artista moderna.

www.nuriamora.com

NURIA + ELTONO

ELTONO (Xavier Entzmann)

Cergy-Pontoise (França), 1975

1. Quan vas començar a treballar sobre paret, i què t'hi va empènyer?

El 1989 vaig començar pintant grafitis amb amics als barris del nord de París. Quan era petit, veure els grafitis que hi havia al llarg de les vies del tren em fascinava, i això va fer que comencés a pintar.

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

El que més m'interessa és pintar parets al carrer. M'agrada la interacció directa amb el públic, i la manera com la pintura evoluciona sense el control de l'artista.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Durant els primers deu anys, a les parets només hi escrivia el meu nom amb unes lletres grans, platejades i negres. Ara la meva obra consisteix més a pintar amb la paret que sobre la paret. Tot és una qüestió de composició i del fet que és una obra per a un lloc concret.

4. A la teva obra, hi ha referències a altres artistes?

Sí, als meus amics artistes francesos amb els quals vaig començar a pintar.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o país o formen part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

Em vaig adonar que el sentit de la "propietat privada" és un sentiment molt occidental. Per exemple, és molt més fàcil demanar a un veí que et deixi pintar una paret de casa seva a Amèrica del Sud que no pas a Europa. Així mateix, la cultura de pintar parets encara és molt forta a Amèrica del Sud, perquè la gent no pot tenir un *plotter* o un rètol per penjar a la seva botiga.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

Pinto per a la gent del barri on treballo.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan obres murals?

Sí, amb molts, de tot el món, des de Buenos Aires fins a Berlín i des de Mèxic fins al Japó.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

Penso que, com que la generació dels grafitis creix i va madurant, convida molts artistes nous i amb talent a formar part del panorama de la pintura mural.

10. Tens un públic internacional que et dóna suport?

Sí, de fet treballo més fora d'Espanya que a Espanya.

11. On creus que et porta la teva obra mural?

Aquests últims deu anys m'ha permès viatjar molt i conèixer moltes persones interessants d'arreu del món. Només espero que tot continuï igual!

www.eltono.com

Taraxacum Albidum
Paul Morrison
Gran Bretanya

PAUL MORRISON

Liverpool (Gran Bretanya), 1966
Viu i treballa a Sheffield i Londres

1. Quan vas començar a treballar sobre paret, i què t'hi va empènyer?

Vaig començar a treballar directament a la paret quan era estudiant, i encara que treballo en molts camps diferents (escultura, films, gravats, relleus, dibuixos i pintures sobre tela), la possibilitat de fondre imatge i espai sempre m'ha fascinat.

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

L'especificitat del lloc. He tingut la sort de poder fer pintures murals en molts llocs esplèndids.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Quan vaig començar a exposar pintures murals, acostumava a viatjar arreu del món i les instal·lava jo mateix, però aviat es va fer evident que necessitava ajudants. Els últims vuit o nou anys he fet dibuixos a escala i els meus ajudants s'han desplaçat per instal·lar l'obra in situ, cosa que a mi m'ha donat la llibertat de poder-me implicar en altres projectes. Hi ha hagut una evolució contínua de la imatgeria i de les matèries primeres, a més de canvis tècnics. També treballo amb arquitectes en encàrrecs permanents a gran escala, com el del Towada Art Centre, al Japó.

4. A la teva obra, hi ha referències a altres artistes murals?

Hi ha moltes referències a altres artistes, com Dürer i Hiroshige, i a les cobertes dels àlbums de grups com Black Sabbath i The Fall, però no a altres artistes que facin dibuixos o pintures murals.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o país o formen part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

D'una cultura artística.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

En un de curiós.

7. Estàs en contacte amb altres artistes que fan obres murals?

Estic en contacte amb molts artistes, alguns dels quals treballen directament a la paret com a part de la seva pràctica.

8. Diries que hi ha un interès creixent per l'art mural?

Sí; hi ha moltes oportunitats noves.

9. En el teu context immediat, quina idea es té de l'art mural? Creus que actualment la teva obra rep l'atenció i el respecte que es mereix en el teu context local?

Està molt ben considerada.

10. Tens un públic internacional que et dóna suport?

Sí, he rebut molt suport internacional al llarg de la meva carrera.

11. On creus que et porta actualment la teva obra mural?

A l'illa Fantasia.

www.alisonjacquesgallery.com/paul-morrison-a-13.html

Bomarzo Vertigo
Ludovica Gioscia
Itàlia

LUDOVICA GIOSCIA

Roma (Itàlia), 1977

Viu i treballa a Londres

1. Quan vas començar a treballar amb la paret, i què t'hi va empènyer?

L'any 2003 vaig imprimir el primer paper pintat. Abans havia treballat amb instal·lacions que sempre incloïen animacions: era una etapa natural per portar aquesta forma de serialitat fora de la pantalla del vídeo i permetre abocar-la a l'entorn en què havia treballat. Estant interessada en l'arquitectura de l'espectacle, el paper pintat em permet personalitzar una expressió artística d'entorn i referència que alhora actua sobre l'arquitectura i importa a l'espai un model que sovint funciona com un logotip icònic repetit infinitament.

2. Què té la paret que no tenen altres suports?

En general, les parets són una part intrínseca de l'arquitectura de l'edifici i, per tant, es mostren permanents i amb un sentit de la història, encara que sigui un solar en construcció o un plató cinematogràfic.

3. Quina diferència hi ha entre el que fas ara i el que feies quan vas començar a treballar sobre el mur?

Fa poc, les meves instal·lacions amb papers pintats superposats s'han convertit en escultures de paret i, actualment evolucionen cap a estructures que se sostenen a si mateixes. Per tant, encara estan fetes de materials que tradicionalment es troben a les parets, però que, ara, són independents d'elles.

Fa poc vaig fer una sèrie d'escultures de paper pintat amb monarques decapitats que representaven aristòcrates francesos guillotinat durant la Revolució Francesa. Són una col·lecció dels primers compradors compulsius, i normalment estan exposats a l'Andy Warhol Museum, a més de quatre obres noves que em va encarregar el museu, i que fan servir el paper pintat original de Warhol extret dels seus arxius.

També he començat una nova sèrie d'obres, els *campscapes*, els quals, en termes generals, s'inspiren en un plató televisiu de la dècada dels setanta i en les ciutats de disseny de Tiger Economy. Són instal·lacions tridimensionals a escala infantil fetes a partir de planxes de caixes d'embalatges i de formes de fusta que imiten l'artifici i la iconoclàstia d'aquestes ciutats d'oci. Més que un estil orientalista, l'obra adopta l'estil arquitectònic, però només en còpia el contorn. Les pantalles de fusta estan plenes de sedes de Tailàndia i de Hong Kong, de formes retallades de papers pintats que representen dibuixos decoratius fets a partir de cites de Lichtenstein, de Picasso i de Petitot. Fins i tot en tinc uns quants que resulta que són obre pirata de Miró. En aquestes obres, les meves instal·lacions de paper pintat ja no són a la paret, sinó que estan intercalades entre aquestes pantalles lleugeres. Amb la seva galeria de vídeos pirates, les pantalles omplen una plataforma irregular que, al seu torn, representa una forma pop art de tira còmica.

La instal·lació més recent es titula *Vomitorium*, i és una obra irònica de l'hedonisme romà antic i de la necessitat constant de renovació que té el negoci de la moda.

4. A la teva obra, hi ha referències a altres artistes murals?

No concretament a artistes murals, sinó a altres artistes de la història. Els meus papers pintats personalitzats sovint contenen motius pirata, que van des de l'arquitectura efímera per als focs d'artifici del segle XVII o els plànols de les esglésies barroques, fins als personatges de Disney o les versions gegantines dels cabdells de llana de Lichtenstein. També tinc una debilitat per Lily Van der Stokker, en particular, els seus murals s'assemblen a les cornises rococó pintades al voltant de les portes. A la fira d'art de Frieze de l'any passat, vaig canviar la parada de Francesca Kaufmann abaixant la porta d'entrada i pintant-hi una de les seves cornises al voltant de les vores, i això creava la sensació que entraves en una mena de món encantat governat per dissenys i per gent petita. Crec que compartim un interès per l'element decoratiu com a eina d'experimentació.

5. Diries que les obres murals es poden identificar amb una certa cultura o amb un país o que formen part d'una cultura artística o urbana més àmplia?

Considerant que la pintura de les coves va ser anterior al llenguatge, dubto que les "obres murals" pertanyin a una cultura en particular. M'inclino a pensar que, segons on haguem nascut, hi ha una tradició o una altra. Jo vaig néixer entre frescos, mosaics i esglésies barroques. Aquestes últimes van tenir una influència important en la meua comprensió de l'art, en particular, en la presa de possessió dels interiors arquitectònics amb els ornaments de conjunt, cosa que es podria considerar una experiència lmax.

6. Treballes pensant en un tipus concret de públic?

No penso en un públic concret, sobretot perquè, segons el país on exposo, les reaccions dels espectadors varien moltíssim. Fa poc tenia una mostra individual a Nova York i la gent se sentia més atreta per les obres murals més petites, quan als Estats Units, normalment són les instal·lacions grans les que més els atreuen.

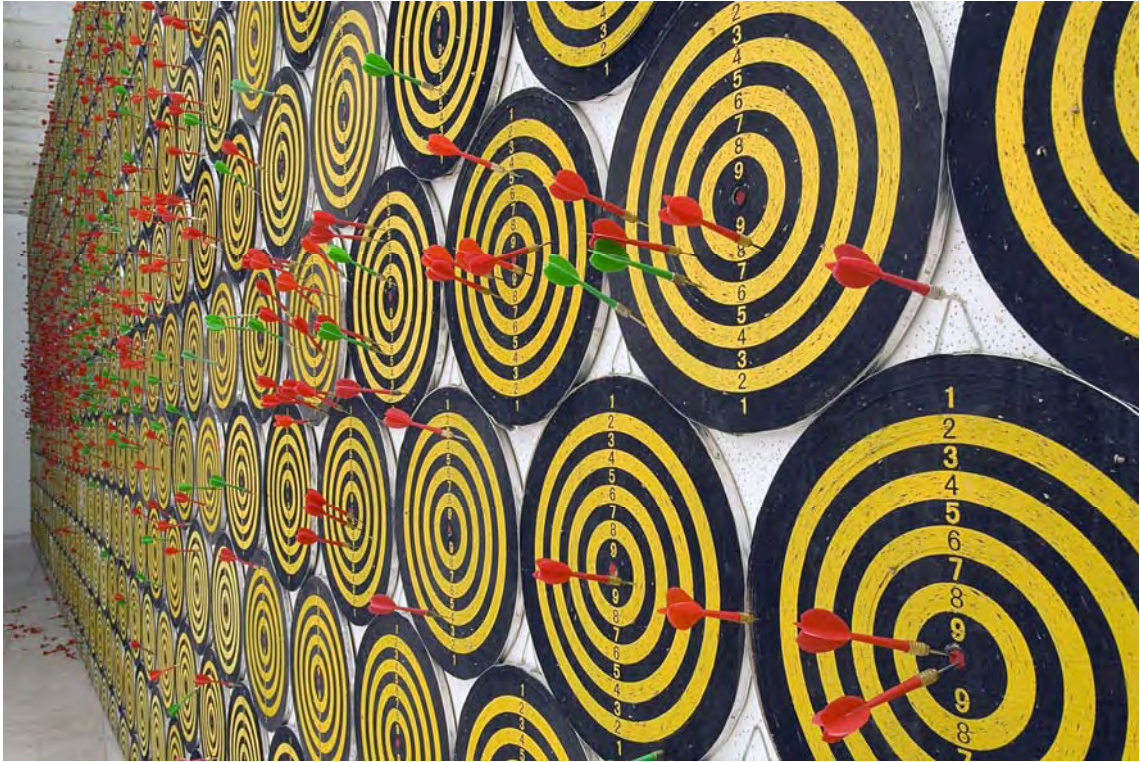
9. En el teu context immediat, com es considera l'art? Creus que actualment la teva obra rep l'atenció i el respecte que mereix en el teu context local?

Crec que, en molts sentits, "art mural" és el mateix que "art instal·lació". Tenint en compte això, no m'he trobat amb cap tipus de discriminació pel que fa a la paret!!!!

11. On creus que et porta actualment la teva obra mural?

Cada vegada és més escultòrica, i ara mateix estudio Giacomo Balla, en particular el seu *Giardino Futurista*, que és considerat un dels primers exemples d'art instal·lació. També estudio el mobiliari futurista i l'efecte que té sobre dissenyadors com Ettore Sottsass.

www.ludovicagioscia.com

I, the world, things, life
Jacob Dahlgren
Suècia

JACOB DAHLGREN

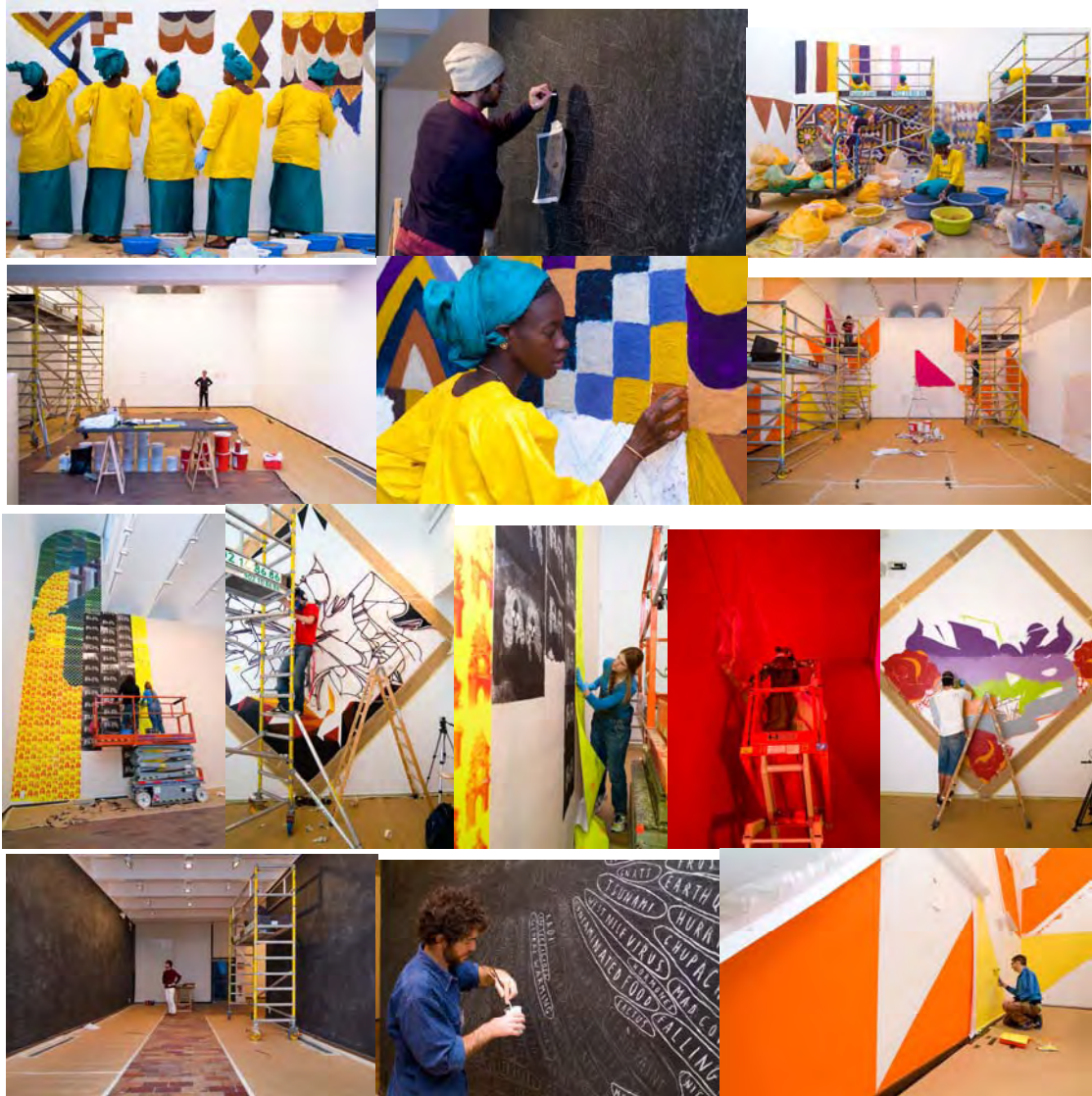
Estocolm (Suècia), 1970

Sóc un artista que viu a Suècia, i la meva obra es basa en objectes trobats procedents del paisatge del consumidor i transformats per investigar la intersecció de la mentalitat moderna, immensa i utòpica, amb la banalitat de l'experiència diària. Per mitjà de l'escultura, la pintura i la *performance*, intento crear objectes i situacions que permetin que els pensadors seriosos de l'art vegin les obres històriques amb una nova perspectiva i que el visitant corrent de les galeries experimenti l'abstracció com una part de la vida diària. Dues obres il·lustren el que faig.

A I, the World, Things, Life [Jo, el món, les coses, la vida], creada per al pavelló nòrdic de la Biennal de Venècia del 2007, vaig cobrir una paret d'uns quinze metres amb unes dianes idèntiques, negres i grogues, perfectament ordenades per accentuar-ne la precisió geomètrica. Semblaven un gran relleu mural abstracte. Al davant de la paret, hi vaig col·locar un gran contenidor de dards, de manera que els visitants poguessin participar en la "creació" contínua de la pintura. Aquesta obra feia servir l'oportunitat de la pintura geomètrica i la història de la imatgeria de dianes per crear una *performance* que no solament incloïa, i per tant desalienava, l'espectador, sinó que el connectava amb una activitat trivial, una activitat que tenia més probabilitats de tenir lloc en un pub que no pas en un museu. Esperava que la revisió de la pintura per part dels visitants els permetés experimentar amb els seus cossos una dialèctica oberta entre l'espectador i l'objecte. Trobar-se enmig d'una multitud que tira grans dards a la paret no inspira una sensació de seguretat, i esperava que els espectadors se n'anessin amb un nou sentit de la perillositat de l'art.

A Heaven is a Place on Earth [El cel és un lloc a la Terra], exposada per primera vegada l'any 2006, a la Bonniers Kunsthalle, a Estocolm, vaig construir, pensant en Carl Andre, una gran escultura geomètrica a terra, feta amb bàscules de colors diferents d'Ikea. Es va instal·lar a l'entrada de la galeria, de manera que els visitants s'haguessin de pesar abans de poder entrar al museu. Aquí, novament, vaig intentar connectar una tradició esotèrica d'abstracció amb un objecte ordinari i amb una activitat banal plena de connexions amb el cos i amb les idees del jo que tothom comparteix. Resulta que és una obra amb una connotació de gènere molt marcada, perquè, aparentment, les dones tenen molta més por que no pas els homes de posar-se en públic sobre una balança. No obstant, tothom es veu obligat a fer en públic una cosa que normalment només fa en privat. Espero que això augmenti l'experiència del seu món emocional, i els faci plantejar els límits entre vida pública i vida privada en una era de vigilància i de seguiment constants.

www.jacobdahlgren.com

MAKING OF

***MAKING OF* de l'exposició**

Producció: Transit Producciones

Direcció: Pilar Pérez Solano

Fotografia: Anna Sanmartí
Eva Díaz

So: Marcel Vilar

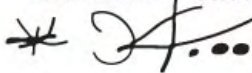
Muntatge: Arantxa Galán

Ajudant de producció: Purificación García

Ajudant de realització: Andrea Ansola

ACTIVITATS RELACIONADES

Fundació Joan Miró Barcelona

MURALS

PRÀCTIQUES
MURALS
CONTEMPORÀNIES

DIVENDRES 19 DE FEBRER

JORNADA AMB ELS ARTISTES DE MURALS

AUDITORI DE LA FUNDACIÓ JOAN MIRÓ
PARC DE MONTJUÏC. BARCELONA

Coincidint amb l'exposició de pràctiques murals i aprofitant la presència dels artistes participants en l'exposició, la Fundació Joan Miró ofereix una jornada de presentacions i xerrades dels artistes oberta a tots els públics.

PROGRAMA

- 10.00h Visita comentada de l'exposició a càrrec de Martina Millà, comissària
- 10.45h Inici de la jornada amb intervencions de Rosa Maria Malet i Martina Millà
- 11.00h Coopérative Féminine de Djajibiné Gandega "Djida"
- 11.30h Lothar Götz
- 12.00h Jerónimo Hagerman
- 12.30h Pausa
- 13.00h Scope One
- 13.30h UTR Crew
- 14.00h Pausa
- 15.30h Nuria + eltono
- 16.00h Sakarin Krue-On
- 16.30h Brian Rea
- 17.00h Ludovica Gioscia
- 17.30h Jacob Dahlgren
- 18.00h Clausura de la jornada

Els assistents a la jornada podran visitar l'exposició gratuïtament durant tot el dia. Hi haurà disponibles materials de consulta sobre l'obra de Paul Morrison, que no podrà participar en la jornada.

Aforament limitat. Per confirmar l'assistència:
Helena Cordon
Tel.: 934 439 486
activitats@fundacionmiro-bcn.org

MÉS INFORMACIÓ

Murals

Visita comentada

Durada: 1 h

Lloc: sales d'exposició

Edat: Per a tots els públics

Preu: gratuïta

Dissabtes, del 20 de febrer fins el 6 de juny, a les 11:30h

Sense reserva prèvia

Murals

Taller sobre l'art a la paret

Taller per a les famílies

Vinculat a l'exposició **Murals**

Sovint a la ciutat ens sorprenen pintures a les parets, grafitis. El vianant es veu convertit en espectador d'una manifestació artística o d'un missatge visual o escrit. Moltes vegades l'autor és anònim o desconegut, però pot presumir del fet que la seva obra és al lloc mateix on transcorre la vida quotidiana i que la veuen més gent que moltes de les obres que hi ha als museus.

La majoria estan fetes amb esprais, però hi ha també altres tècniques.

L'activitat permetrà explorar aquest vessant de l'art dels nostres dies. Com a part de la mateixa activitat, els participants realitzaran de manera col·lectiva una obra de gran format.

Durada: 3 h

Lloc: EspaiTaller

Edat: a partir 4 anys (acompanyats d'adults)

Preu: 3€ per persona (visita gratuïta al museu inclosa, el mateix dia de l'activitat)
1,5€ per als Amics de la Fundació

Diumenges dels mesos de març i maig de 2010, a les 11h. (Cal reserva prèvia)

 el Periódico

 3

CATALUNYA
RADIO

American
Airlines

 Valentine

www.printlibra.com

 mtn

 MEXICO
2010